

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Köves és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kenyeres László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Huber László jogtanácsos által képviselt Magyar Energia Hivatal (1091 Budapest, Köztársaság tér 7., hivatkozási szám: ...) alperes ellen energia ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi október hó 24. napján kelt 4.K.35.926/2006/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi június hó 04. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz hússzezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes földgáztüzelésű erőműként a technológiai adottságainál fogva teljesítményét gyors ütemben képes változtatni (pl. gyorsan képes átállni földgáztüzelésről cseppfolyós tüzelőanyag felhasználására és fordítva is). Magyarország legnagyobb közüzemi célra villanyt és távhőt termelő erőműveként, egyben a legnagyobb földgázfogyasztóként a felperes szükségszerűen a villamos és földgázellátó rendszer összehangolásánál kiemelkedő szerepet tölt be. A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII törvény (a továbbiakban: Get.) 4.§-ának (1)

bekezdés d) pontja és az ezen törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 111/2003. (VII. 29.) Korm. r. (a továbbiakban: Vhr.) 30.§-ának értelmében az üzemzavar vagy forráshiány miatt esetlegesen szükséges fogyasztáskorlátozásra történő felkészülés érdekében a földgázrendszer szereplői, valamint az alperes kötelesek együttműködni az úgynevezett korlátozási sorrend kidolgozásában és annak elfogadásában. A rendszerirányító közreműködésével az elkészült összesített korlátozási sorrendre vonatkozó javaslat figyelembevételével állapítja meg az alperes az egyes fogyasztók gázfelhasználásának korlátozási sorrendjét és mértékét. A korlátozási sorrend azt a célt szolgálja, hogy a biztonságos energiaellátás veszélyeztetésekor szükségszerű esetleges korlátozás miatt keletkező kár (technológia kár) és egészségkárosodás (fűteskimaradás, környezetszennyezés) a lehető legkisebb mértékű legyen. Különböző kategóriákba soroltak az eltérő felhasználási célú fogyasztók. Az alperes a rendszerüzemeltetők, rendszerhasználók és fogyasztók képviselői által 1995-ben aláírt megállapodásnak megfelelően sorolta a felperest (erőműként) az V. kategóriába. A 2005 és 2006 gázévek során bekövetkezett gázhiány miatt; több hétig tarató rendkívüli helyzet miatt, az ilyen jellegű üzemzavar és gázhiány kezelése érdekében a korábbi évek korlátozási sorrendjének felülvizsgálata vált szükségessé. Ennek eredményeként az alperes a felperes korábbi V. kategóriába való sorolását megváltoztatta.

Az alperes a 2006. november 08. napján kelt ... számú határozatával a rendszerirányító összesített korlátozási sorrendre vonatkozó javaslata alapján megállapította és jóváhagyta a 2006/2007. gázévre vonatkozó összesített fogyasztói gázfelhasználási korlátozási sorrendet, amely szerint a felperest a Vhr. 30.§-ának (1) bekezdése h) pontja szerinti I. korlátozási kategóriába sorolta.

A felperes keresetében az alperesi határozat megváltoztatását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság a korábban is alkalmazott V. kategóriába, illetve amennyiben erre nem lát lehetőséget, úgy a III. korlátozási kategóriába sorolja be. Harmadlagos kérelme az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére és a hatóság új eljárásra való kötelezésére irányult. Álláspontja szerint az alperes a korlátozási sorrend összeállítása során elmulasztotta kellő mértékben feltárni a besorolást megalapozó tényállást. Így figyelmen kívül hagyta azt a tény, hogy távhőtermelői engedélye alapján lakossági hőellátást is végez, továbbá elmulasztotta tisztázni azt, hogy bekövetkezhet-e működésében a technológiai károkozás gázfogyasztásának korlátozása esetén. Ennek eredményeként az alperes a mérlegelés keretein túlterjeszkedve, a korlátozási kategóriába való besorolás szempontjait figyelmen kívül hagyva, jogszabálysértő módon sorolta át, annak ellenére, hogy az alkalmazandó jogszabályi környezet nem változott, és a döntést nem alapozza meg a hatóság korábbi gyakorlata sem. Ezen túlmenően az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőművek energiahordozó-készletének legkisebb mértékéről és a készletezés rendjéről szóló 44/2002. (XII. 28.) GKM rendeletre hivatkozott (a továbbiakban: készletezési rendelet) azzal, hogy a cseppfolyós tüzelőanyaggal történő kiváltás lehetősége önmagában nem jelenti azt, hogy technológiai károkozás kockázata nélkül át tud állni cseppfolyós tüzelőanyagra. Ezen állítása igazolására benyújtotta a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Mechanikai-Technológiai és Anyagszerkezzettani Tanszékének szakvéleményét. Álláspontja szerint sérült az egyenlő bánásmód követelménye, mivel az alperes diszkriminatív módon sorolta át más kategóriába annak ellenére, hogy más hasonló közcélú energiaellátást végző fogyasztóknak a besorolása nem változott. Az elsőfokú eljárásban benyújtott érdemi nyilatkozatában mintegy 50 fogyasztót nevezett meg arra hivatkozva, hogy indokolatlanul kaptak nála kedvezőbb besorolást.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a felperes rendelkezik legalább 16 napi villamosenergia és kapcsolt hőtermeléshez szükséges folyékony szénhidrogén energiahordozó készlettel és olyan tüzelőanyag-ellátási szerződéssel is, amely biztosítja, hogy a földgázellátás szüneteltetése esetén zavartalanul folytatni tudja a villamosenergia és kapcsolt hőtermelését, amely alapján az I. korlátozási kategória feltételeinek maradéktalanul megfelel. Részletezve rögzítette a korlátozási sorrend meghatározásának célját, annak megvalósulási módját, valamint a felperesnek abban betöltött kiemelkedő szerepét azzal, hogy az energiaellátás biztonságát pontosan az szolgálja, ha a felperes a I. korlátozási kategóriába van besorolva. Álláspontja szerint a döntés az egyenlő elbánás követelményét nem sérti, ugyanis a felperes részéről megjelölt fogyasztók eltérő technológiai paramétereinek bemutatása és azok besorolása nem érintheti a felperes korlátozási kategóriáját, mivel azt kell vizsgálni a perben, hogy jogellenes-e a hatósági meghatározás.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Az indokolása szerint az alkalmazandó jogszabályi előírások alapján a gázfelhasználás üzemzavara vagy gázhiány miatt szükségessé váló korlátozási sorrendet évente állapítja meg az alperes, ezen sorrend összeállításakor az aktuális adatokat kell figyelembe vennie. Mindezek következtében fel sem merülhet, hogy bármely fogyasztó automatikusan a korábbi gázévekre megállapított korlátozási kategóriába kerüljön besorolásra, vagyis ezen területen nem lehet szó szerzett pozíciókról. Kiemelte, hogy nincs jogi relevanciája annak, ha a közigazgatási szerv jogalkalmazói gyakorlata a korábbiakhoz képest változik, abban az esetben, ha a döntés és az azt megelőző eljárás megfelel a jogszabályi előírásoknak. A perbeli esetben nem a felperes korábbi évenként megállapított korlátozási kategóriákból történő átsorolása történt, hanem a fogyasztóknak 2006/2007 gázévre való besorolása. A felperes részéről előadottakat az I. kategóriába való sorolás jogszabályi feltételeivel egybevetve azt állapította meg, hogy a felperes gázfogyasztása technológiai károkozás nélkül elvonható, villamosenergia és ahhoz kapcsolódó távhőszolgáltatása a rendelkezésre álló cseppfolyós tüzelőanyag felhasználásával biztosítható, ezért gázfogyasztásának korlátozása közvetlenül háztartási és kommunális fogyasztókat nem érint, amelyből következően a Vhr. 30.§ (1) bekezdés h) pontja szerinti I. kategóriába történő besorolása nem jogszabálysértő. A felperesi bizonyítékok körében kiemelte, hogy a gázkorlátozás elrendelése eseti és nem sorozatos jellegű, így engedélye folytán technológiai károkozást a földgáztüzelésről olajtüzelésre való átállása nem eredményezhet,

amelynek ellenkezőjét a benyújtott szakvélemény sem igazolta. Az egyenlő bánásmód követelményének sérelme vonatkozásában a felperes részéről megjelölt adatokat egybevetve az alperesi előkészítő iratban foglaltakkal arra a következtetésre jutott, hogy a felperes konkrétan megnevezni nem tudott olyan gázfogyasztót, amely vele azonos tevékenységi és technológiai paraméterekkel rendelkezik, és amely kedvezőbb korlátozási kategóriába került volna. Így a felperes a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes fellebbezésében a kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte a Vhr. 30.§-ának (1) bekezdés h) pontjában meghatározott feltételek teljesülését. Hangsúlyozta, hogy a hatóságnak nincs lehetősége arra, hogy a technológiai paraméterek módosulásának hiányában változtasson a korábbi évek besorolásán, ugyanis az erre vonatkozó besorolási feltételek a Get. és Vhr. hatálybalépése óta változatlanok. Utalt arra, hogy az alperesi döntés egyértelműen sérti az egyenlő bánásmód követelményét, mert a hatóság esetében a jogszabályban meghatározott kritériumrendszert kitágította, míg ezzel szemben más hasonló helyzetben lévő gázfogyasztókat lényegesen kedvezőbb kategóriába sorolt. A fogyasztók összehasonlításának szempontjait a Vhr. 30.§-a határozza meg, amely értelmében tevékenységénél fogva a gázvételezés elvonása, korlátozása érinteni fogja a kommunális és lakossági energiaellátás biztonságát. Ez olyan kizáró feltétel, amely az I. kategóriába történő besorolását nem teszi - jogszerűen - lehetővé. Álláspontja szerint a benyújtott összehasonlítások alapján egyértelmű, hogy a vele egy halmazba tartozó fogyasztók számos esetben kedvezőbb elbírálásban részesültek, amelyeket a korábbi beadványaiban foglaltakat nem érintve felsorolt.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy az elsőfokú eljárásban részletesen kifejtette, hogy a háztartási fogyasztóknak a felperes által kiemelt veszélyeztetése nem reális, mivel egy óra alatt át tud állni más tüzelőanyagra úgy, hogy a fogyasztók meg sem érzik. Amennyiben a felperes fogyasztását jogellenesen egy magasabb kategóriába sorolnák, az átállást akkor sem kerülhetné el, amelynek magyarázata az, hogy az I. kategóriában a felperes a legjelentősebb fogyasztó. Feltételezve, hogy a felperes átkerülne magasabb kategóriába, akkor is a korlátozás percek alatt elérhetné ezt a kategóriát (III. vagy V.). A felperesi érvelés, logikáját tekintve ellentétes a korlátozási besorolás lényegével. Kiemelte, hogy az elsőfokú eljárásban benyújtott előkészítő iratával tételesen és részletesen bizonyította, hogy nem sértette meg az egyenlő bánásmód elvét döntése meghozatalakor. A 2005/2006 gázévben beállt gázhiányos állapot tapasztalatai alapján kellett a korlátozási sorrend összeállításakor változtatni a korábbiakon, vagyis az aktuális adatokban a felperesi állítással ellentétben változás következett be.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában írtaknak megfelelően járt el, a rendelkezésre álló peradatok alapján a tényállást helyesen tárta fel, valamennyi, a felperes részéről állított anyagi és eljárási jogszabálysértéssel összefüggésben kifejtette álláspontját és okszerű következtetéseket vont le, amely eredményeként megalapozottan utasította el a felperes keresetét. A felperes fellebbezésében a döntés jogszerűségét cáfoló olyan indokot felhozni nem tudott, amely az ítélet megváltoztatását megalapozná, olyan új tényt, vagy körülményt sem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezné.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az alperessel egyezően, hogy a felperesnek a Vhr. 30.§ (1) bekezdés h) pontja szerinti I. kategóriába való besorolása jogszerű volt. Ezen követelményrendszer kielégítő jogszabályi feltételek a felperes esetében teljesültek, amelyet egyértelműen alátámasztott és megerősített az alperes az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataival is. Ezzel szemben a felperes csak állította, hogy besorolása nem megfelelő, azonban nem adott okszerű magyarázatot arra nézve, hogy miért nem a I. kategóriába, hanem a III. vagy V. kategóriába kellene tartoznia. A felperes nem tárta fel és nem is igazolta, hogy gázfogyasztása miként érinthetné közvetlenül a háztartási és kommunális fogyasztókat, amikor villamosenergia és ahhoz kapcsolódó távhőtermelői tevékenységet folytat. A Get. fogyasztókra vonatkozó értelmező rendelkezéseivel, valamint a Vhr. 30.§ (1) bekezdés h) pontja szerinti gázkorlátozási sorrendet szabályozó előírásokkal nem áll összhangban a jogszabályi környezetből kiemelt és ezzel összefüggést nem mutató felperesi értelmezés. A felperes nem tudta bizonyítani azt, hogy a III. és V. kategóriába sorolást megalapozó jogszabályi feltételek, tevékenységét és működését figyelembe véve fennállnak, ezen túlmenően olyan körülményt és tényt sem jelölt meg, amelyek együttesen és egyértelműen megalapoznák az alperesitől eltérő besorolás megállapítását.

A fellebbezésben foglaltakra utalással emeli ki a másodfokú bíróság, hogy a felperesnek a hatóság korábbi gyakorlatára és a más szolgáltatók besorolására való hivatkozása sem volt elfogadható. Az alperes a Vhr. 30.§-a szerinti jogszabályi előírások mentén a fogyasztók részéről benyújtott adatok összesítésével határozta meg a fogyasztók közötti gázkorlátozási sorrendet, amelynek évenkénti felülvizsgálata a Get. által biztosított. Kétségtelen, hogy a hatóság korábban (1995-ben) egyedi elbírálást alkalmazva sorolta a felperest V. kategóriába „kiemelt fogyasztóként”, és ezt a Get. és a Vhr. hatályba lépését követően is két gázévet érintően fenntartotta. Ezen körülmény azonban a jelen perbeli döntést nem teszi jogszerűtlenné, mert mód van arra, hogy a közigazgatási szerv, téves jogértelmezésen alapuló jogalkalmazási gyakorlatát utóbb megváltoztassa és a jogszabályoknak megfelelő törvényes gyakorlatot folytasson tovább. A felperes a hazai energiatermelés és elosztási rendszer működésében meghatározó tényezőként van jelen. Átala sem vitatottan Magyarország legnagyobb közüzemi célra villanyt és távhőt termelő erőműjeként a legnagyobb hazai földgázfogyasztó.

Bár a hasonló tevékenységi körbe tartozó fogyasztókkal egy halmazba tartozik, azonban a fentebb megjelölt paraméterek miatt „mint legnagyobb” nem tekinthető azonos paraméterekkel bíró fogyasztónak. Így az alperes részéről értékelt és mérlegelt körülmények miatti „megkülönböztetése” az I. kategóriába soroltan az ennek megfelelően megjelölt jogszabályi feltételek fennállása mellett megalapozott. A felperes a saját besorolását kifogásolhatja, de ez nem terjedhet ki más fogyasztók besorolásának vitatására. Ennél fogva jogszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült, mert a felperesnek az I. kategóriába való besorolását meghatározó tényezők fennállnak és ezek teljeskörű értékelése mellett nem tekinthető diszkriminatív intézkedésnek a 2006/2007 gázévre vonatkozó felperesi besorolás. Ennek ellenkezőjét a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint a felperes nem bizonyította. A felperes nem háztartási, nem kommunális, és nem is külön jogszabályban meghatározott kommunális fogyasztó, nem 500 m³/óra lekötött teljesítmény alá eső gázfogyasztó, így a III.-V. korlátozási kategóriába sorolása kizárt, jogszerűen nem lehetséges. Ezzel szemben az I. korlátozási kategóriába sorolás feltételei esetében fennállnak, más helyre jogszerűen nem is sorolható, ezért az alperes határozata, az elsőfokú bíróság ítélete jogszerű volt (Vhr. 30.§ (1) bek. h) pont).

A Fővárosi Ítéltábla a sikertelenül fellebbező felperest a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, míg a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles viselni a felperes a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

B u d a p e s t, 2008. évi június hó 04. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. tanácselnök, **dr. Bacsa Andrea** s.k. előadó bíró,
dr. Tóth Kincső sk. bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági írnok